

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Automobil v podnikání osoby samostatně výdělečně činné z daňového pohledu

Vypracovala: Natalie Patková

Vedoucí práce: Ing. Jarmila Rybová, Ph. D.

České Budějovice 2024

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Natalie PATKOVÁ**
Osobní číslo: **E21560**
Studijní program: **B0411A050005 Finance a účetnictví**
Téma práce: **Automobil v podnikání osoby samostatně výdělečně činné z daňového pohledu**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

Vyhodnotit náklady a postupy při používání automobilu v samostatné výdělečné činnosti (neplátce DPH), které jsou vhodné pro konkrétní podnikatelský subjekt z pohledu snížení daňové zátěže.

Rámcová osnova:

1. Evidence a výdaje spojené s pořízením a používáním automobilu v samostatné výdělečné činnosti z pohledu daně z příjmů.
2. Silniční daň u konkrétního typu vozidla.
3. Ostatní daně spojené s provozem vozidla.
4. Metodika hodnocení nákladů spojených s pořízením a provozem vozidla při samostatné výdělečné činnosti.
5. Identifikace podnikatelského subjektu.
6. Výpočet daňového zatížení subjektu vyvolaného pořízením a provozem vozidla.
7. Vyhodnocení daňového zatížení subjektu včetně doporučení postupů pro snížení částky daně z příjmů.

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

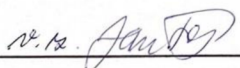
Seznam doporučené literatury:

Finanční správa (2023). *Pokyny řady D.* [online]. Dostupné: <https://www.financnisprava.cz/>.
Hnátek, M. (2023). *Zcela legální daňové triky 2023*. 7. vyd. Praha: Grada.
Kolektiv autorů (2023). *Meritum Účetnictví podnikatelů 2023*. 20. vyd. Praha: Wolters Kluwer.
Marková, H. (2022). *Daňové zákony. Úplní znění k 1. 1. 2022*. Praha: Grada.
Vančurová, A., Láchová, L. a Zídková, H. (2022). *Daňový systém ČR 2022*. Praha: Wolters Kluwer.
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v aktuálním znění.
Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční v aktuálním znění.
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty v aktuálním znění.
Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních v aktuálním znění.

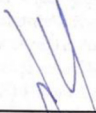
Odborné časopisy a články.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jarmila Rybová, Ph.D.**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **1. března 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2024**

doc. RNDr. Zuzana Dvořáková Lísková, Ph.D.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 10
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 31. 7. 2024

Natalie Patková

Poděkování

Chtěla bych srdečně poděkovat za veškerou podporu, kterou jsem měla během psaní mé bakalářské práce. V první řadě děkuji paní Ing. Jarmile Rybové, Ph. D., za její trpělivost, ochotu a též za zodpovězení všech potřebných dotazů k vypracování této práce. Vděk patří též mé rodině a nejbližším přátelům, kteří mě neustále povzbuzovali a podporovali.

Natalie Patková

Obsah

1	Daň z příjmů fyzických osob	5
1.1	Definice daně	5
1.2	Poplatník daně.....	5
1.3	Předmět daně.....	5
1.3.1	Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti	7
1.3.2	Základ daně.....	10
1.3.3	Sazba daně	10
1.3.4	Výpočet daně	10
2	Automobil v podnikání	11
2.1	Vymezení pojmu automobil z účetního a daňového pohledu.....	11
2.1.1	Vstupní cena automobilu	12
2.2	Pořízení automobilu.....	13
2.2.1	Koupě automobilu.....	13
2.2.2	Finanční leasing automobilu.....	14
2.2.3	Operativní leasing automobilu.....	15
2.2.4	Bezúplatné nabytí automobilu	15
2.3	Náklady na provoz automobilu.....	15
2.3.1	Odpisy	16
2.3.2	Technické zhodnocení	17
2.3.3	Ostatní náklady	18
2.4	Vyřazení automobilu.....	21
2.4.1	Prodej automobilu.....	22
2.4.2	Darování automobilu	22
2.4.3	Převod do soukromého užívání.....	22
2.4.4	Vyřazení v důsledku škody.....	23
2.4.5	Likvidace automobilu	24

3	Metodika	25
4	Identifikace podnikatelského subjektu.....	29
4.1	Rozbor příjmů a výdajů podnikatele.....	29
4.2	Používané vozidlo podnikatele	30
5	Výdaje spojené s automobilem	32
5.1	Skutečné výdaje na PHM.....	32
5.2	Paušální výdaje na dopravu	33
5.3	Odpisy	34
5.4	Výdaje na údržbu a opravu vozidla	36
5.5	Poplatky	37
5.6	Výpočet základu daně ze samostatné výdělečné činnosti.....	38
6	Výpočet daňového zatížení subjektu	41
7	Vyhodnocení a doporučení	43
8	Závěr	44
9	Summary	45
9.1	Keywords	45
10	Seznam literatury	46
11	Seznam internetových zdrojů.....	46
12	Seznam tabulek	47
13	Seznam rovnic.....	48

Úvod

V mnoha podnikatelských odvětvích je dnes používání automobilu nedílnou součástí podnikání. Umožňuje podnikatelům se snadno a rychle přemístit na různá místa, což je výhodné například pro poskytování osobního servisu zákazníkům, čímž s nimi zlepšují dlouhodobé vztahy. Prestiž a profesionální vystupování jsou dalšími benefity při vlastnictví automobilu. V neposlední řadě používání automobilu v podnikání přináší možnost daňových výhod a nákladové optimalizace, což přispívá k finanční stabilitě podnikání.

Jak je upřesněno v zadání bakalářské práce, zaměřuji se na používání osobního automobilu osobou samostatně výdělečně činnou, která je neplátcem DPH. Oproti plátcí DPH je výrazná odlišnost v daňových povinnostech a administrativě. Neplátce nemá možnost odpočtu DPH na vstupu, to znamená, že podnikatel nemá nárok na vrácení DPH za zaplacené služby a zboží a platí vždy částku i s ním. Zvyšují se mu tím jeho celkové náklady v porovnání s plátcem. Na druhou stranu má neplátce DPH usnadněnou administrativu, protože nemusí pravidelně podávat daňová přiznání k DPH.

Předmětem mé práce je osobní automobil, nikoliv nákladní vozidlo. Osobní automobily jsou častější formou dopravního prostředku v podnikání. Osobní automobil může sloužit jak k podnikání, tak k osobním účelům, což přináší do podnikání problém s rozdělením nákladů na soukromé a podnikatelské. Z důvodu zaměření na osobní automobil se na silniční daň zaměřuji pouze okrajově. Silniční daň se od roku 2022 vztahuje pouze na některá nákladní vozidla dle specifických podmínek v zákoně o dani silniční.

Hlavním důvodem zvolení tématu je má pracovní zkušenost v externí účetní firmě, kde jsem měla možnost nahlédnout do účetnictví a daňové evidence podnikajících subjektů, jako jsou fyzické a právnické osoby, pro které je automobil nedílnou součástí jejich podnikání. Tato problematika mě velmi zaujala a chtěla jsem se o ní dozvědět více a lépe jí porozumět. Práce v této účetní firmě mi dala cenné zkušenosti, které mi pomohly spojit studium s praktickými příklady z praxe.

Cílem této práce je správné vyhodnocení nákladů a postupů při použití automobilu v podnikání a nalezení nejvhodnějšího způsobu, který pomůže snížit daňovou zátěž. Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část se z počátku zaměřuje na daň z příjmů fyzických osob. Jsou zde vysvětleny základní pojmy a důraz je kladen především na příjmy ze samostatné činnosti,

tento pojem mi označuje příjmy z podnikání, které jsou pro mou práci podstatné. Samostatná kapitola je věnována automobilu v podnikání, kde je rozebráno jeho pořízení, daňově uznatelné výdaje, podmínky pro jejich uplatnění a nakonec způsoby vyřazení automobilu z podnikání.

Praktická část obsahuje metodiku, tedy jak postupovat při výpočtu a při hledání způsobu snížení daňového zatížení. Nejprve identifikuji osobu samostatně výdělečně činnou, čím se zabývá, jaké má příjmy a výdaje, který automobil využívá pro své podnikání a další podstatné informace. Po identifikaci se zaměřím na náklady spojené s využitím automobilu v podnikání, které jsou důležité. Zkoumány jsou různé metody odpisů a určení nejvhodnějšího způsobu odpisování pro podnikatele. Závěrem je vypočtena daňová povinnost podnikatelského subjektu. Tímto způsobem poskytnu ucelený pohled na problematiku využívání automobilu v podnikání, a to především z daňového pohledu.

1 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je formou zdanění, která se vztahuje k jednotlivcům a jejich osobním příjmům. Jde o tzv. důchodovou daň, přičemž důchodem je označen veškerý peněžitý příjem bez ohledu na jeho zdroj, proto z hlediska daní není potřeba rozlišovat důchod a příjem. Tato daň je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů.

Porozumění systému daní z příjmů je velmi důležité, a to z důvodu, že jde o nezbytnou součást moderního daňového systému a jsou na ni kladeny nejvyšší požadavky. (Vančurová, Zídková, 2022)

1.1 Definice daně

Daň je zákonem určená povinná platba do státního rozpočtu. Dále se definuje jako platba nenávratná, zpravidla neúčelová, neekvivalentní a nejčastěji pravidelná. Představuje finanční příspěvek, který je odváděn státu na základě příjmů subjektu. (Kubátová, 2018)

Daně jsou děleny na dvě hlavní skupiny, a to na přímé a nepřímé. Daň z příjmů fyzických osob je daní přímou. Hlavním cílem této daně je financovat veřejné výdaje a poskytovat státu potřebné prostředky na pokrytí nákladů na fungování a poskytování veřejných služeb. Příkladem může být školství, zdravotnictví, obrana či infrastruktura.

1.2 Poplatník daně

Poplatník je osoba, která daň odvádí nebo ji platí. Za poplatníka daně je brána každá fyzická osoba. Dělí se do dvou skupin, a to na daňové rezidenty a nerezidenty. Daňovým rezidentem se rozumí osoba, která má na území České republiky bydliště nebo na území pobývá minimálně 183 dnů v příslušném kalendářním roce souvisle, anebo v několika obdobích. Vzniká jim tzv. daňová povinnost, která plyne z jejich celosvětových příjmů. Naopak daňoví nerezidenti jsou povinni platit daň pouze z příjmů získaných na území České republiky. (Marková, 2024)

1.3 Předmět daně

Předmět daně je zásadní pojem v daňovém systému. Stanovuje částku, na niž se vztahuje daňová sazba, a tím zajišťuje spravedlivé zdanění příjmů subjektů. Jde o veškeré příjmy tedy peněžité i nepeněžité, které fyzická osoba získala v daném období, nejčastěji

v kalendářním roce. Příjmem rozumíme vše, čím dochází k nárůstu majetku poplatníka. (Vančurová, Zídková, 2022)

Předmět daně je rozdělen na několik druhů příjmů. Při jejich popisu se zaměřím především na informace spojené s tématem mé práce. Samostatná podkapitola je věnována příjmům ze samostatné činnosti, které v ní mají důležitou roli.

Předmět daně zahrnuje tyto druhy příjmů:

- Příjmy ze závislé činnosti
- Příjmy ze samostatné činnosti
- Příjmy z kapitálového majetku
- Příjmy z nájmu
- Ostatní příjmy

Příjmy ze závislé činnosti

Tyto příjmy jsou jednou z hlavních kategorií příjmů, které podléhají zdanění v České republice. Příjem ze závislé činnosti zahrnuje mzdy, platy, odměny, bonusy, příspěvky na stravování, náhrady mzdy a další peněžní nebo nepeněžní plnění. Dále také příjem, který plyne zaměstnanci, pokud mu zaměstnavatel poskytne zdarma vozidlo k používání pro služební i soukromé účely. Jedná se o výši určitého procenta vstupní ceny vozidla včetně DPH za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla: 0,25% pro bezeemisní, 0,5% pro nízkoemisní a 1% pro ostatní vozidla. U vozidel na leasing nebo najatých se vychází z ceny původního vlastníka. Minimální částka příjmu je 1 000 Kč měsíčně. Pokud zaměstnanec používá více vozidel, příjem se určuje podle nejvyšší vstupní ceny nebo součtu cen všech vozidel. (Marková, 2024)

Příjmy z kapitálového majetku

Příjmy z kapitálové činnosti představují finanční výnosy, které fyzické osoby získají z různých kapitálových aktiv. Jsou upraveny zákonem č. 586/1992 Sb. §8, ve kterém jsou blíže popsány. (Marková, 2024)

Tyto příjmy mohou být zdaněny buď zvláštní sazbou daně ve výši 15 %, pokud daň sráží plátce, nebo jsou zahrnuty do daňového přiznání poplatníka. Příjmy nerezidentů jsou zdaněny zvláštní sazbou 35%, pokud pocházejí z kapitálového majetku nebo úvěrových

finančních nástrojů. Daňové základy jsou upravovány podle konkrétních pravidel, například snížením o zaplacené příspěvky na penzijní nebo pojišťovací produkty. (Finanční správa, 2024)

Příjmy z nájmu

Příjmy z nájmu, specifikovány v §9 zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., jsou příjmy fyzických osob získávaných z pronájmu nemovitostí nebo bytů, které nejsou součástí základu daně ze závislé činnosti, samostatné činnosti nebo kapitálového majetku. Předpisy platné pro nájem se vztahují i na pacht, což je dočasné užívání a používání věci za pachtovné nebo poměrnou část výnosu. Základem daně z příjmů z nájmu jsou příjmy po odečtení výdajů na jejich dosažení, zajištění a udržení dle § 23 až § 33 zákona o dani z příjmu, dále jen už ZDP. (Nigrin, 2020)

Ostatní příjmy

Příjmy, které vedou ke zvýšení majetku a nelze je zařadit mezi příjmy dle § 6 až 9 ZDP, patří mezi ostatní příjmy. Ty zahrnují příjmy z příležitostných činností, příležitostného nájmu movitých věcí, drobné zemědělské činnosti, prodeje cenných papírů, zděděných práv, výher z hazardních her a reklamních soutěží, výživného a dalších obdobných příjmů. Hlavní podmínka pro příležitostné příjmy je, že se skutečně jedná o jednorázovou výdělečnou činnost, která není opakujícího se charakteru. Tyto příjmy jsou osvobozeny od daně, pokud jejich celková výše za rok nepřesáhne 50 000 Kč. (Marková, 2024)

1.3.1 Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti

Podle §420 občanského zákoníku je osobou podnikající na vlastní účet ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Podnikatelé jsou vystaveni tzv. podnikatelskému riziku, které znamená, že odpovídají za své závazky celým svým majetkem. (Nigrin, 2021)

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti jsou zásadním zdrojem výdělku pro osoby podnikající na vlastní účet a tvoří druhý nejvýznamnější příjem fyzických osob. Podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, jsou sem zahrnuty následující příjmy

- příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjem ze živnostenského podnikání,

- příjem z jiného podnikání neuvedeného v předchozích bodech,
- podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku,
- příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví a autorských práv,
- příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- příjem z výkonu nezávislého povolání.

Výše vyjmenované příjmy, snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, tvoří základ daně, respektive dílčí základ daně. Uplatňování výdajů je velmi obdobné jako u daně z příjmů právnických osob, avšak u daně z příjmů fyzických osob je možnost volby způsobu jejich uplatnění. První možností je způsob uplatňování výdajů v prokazatelné výši, buď na základě daňové evidence, nebo účetnictví. (Vančurová, Zídková, 2022)

Daňová evidence má za úkol správně stanovit základ daně na základě záznamů o přijatých příjmech a uskutečněných výdajích poplatníka spojených s jeho podnikatelskou činností. Naopak v podvojném účetnictví se porovnávají výnosy s náklady, a ty se poté upravují na daňový základ. (Vlčková, 2022)

Druhou možností, jak snížit zdanitelné příjmy, je použití paušálních výdajů vypočtených jako procento z příjmů. Toto procento závisí na typu příjmu a existuje maximální limit pro částku, kterou lze uplatnit. Tabulka 1 poskytuje přehled procentních sazeb a maximálních uplatnitelných částek pro jednotlivé kategorie příjmů.

Tabulka 1 Paušální výdaje vyjádřené procentem z příjmů v roce 2023

Procentní sazba	Kategorie příjmů	Maximální uplatnitelná částka výdajů
80%	zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství, živnostenské podnikání řemeslné	1 600 000 Kč
60%	živnostenské podnikání	1 200 000 Kč
40%	jiné příjmy ze samostatné činnosti s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. D) a odstavce 6 zákona o dani z příjmu	800 000 Kč
30%	z nájmu majetku v obchodním majetku	600 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Zákona č. 586/1992 Sb. §7 odst. 7

Další možností, jak si může poplatník zjednodušit podnikání a zbavit se administrativních povinností, je paušální režim a platba paušální daně. Poplatník v paušálním režimu platí jednou měsíčně fixní částku, která zahrnuje daň z příjmů, důchodové pojištění a zdravotní pojištění. Platba přichází na společný osobní daňový účet z něhož správce daně rozděluje prostředky příslušným institucím. Pokud jsou splněny všechny zákonné podmínky, nemusí po skončení zdaňovacího období nic doplácet ani podávat daňové přiznání či pojistné přehledy. Existují zde tři pásma, která určují výši měsíčních plateb, a liší se podle výše příjmů a typu podnikání. Pro 1. pásmo platí minimální záloha na pojistné a zdravotní pojištění, zatímco pro 2. a 3. pásmo jsou zálohy vyšší a pevně stanovené zákonem. (Macháček, 2024)

Důležité je také zmínit příjmy osvobozené od daně podle §4 zákona č. 586/1992 Sb., ZDP, protože toto osvobození má velký dopad na celkovou daňovou povinnost poplatníka. Osvobozené příjmy se nezahrnují do základu daně a nepodléhají zdanění. Podobněji jsou popsány především osvobození týkající se osobního automobilu.

Příjmy osvobozené od daně

Od daně je osvobozeno mnoho různých druhů příjmů při dodržení zákonem stanovených podmínek, ale mezi ty nejdůležitější patří:

- bezúplatná nabytí
- výhry z loterie či hazardních her
- sociální příjmy
- příjmy z prodeje hmotné movité věci
- příjmy z prodeje nemovitostí

Bezúplatným nabytím je myšleno získání veškerého majetku dědictvím, odkazem nebo jiným způsobem. Toto osvobození platí také pro bezúplatná plnění od osob v přímém nebo vedlejším příbuzenském vztahu, stejně jako pro příležitostné dary, které nepřevýší ve zdaňovacím období částku 15 000 Kč. (Vančurová, Zidková, 2022)

Příjem z prodeje hmotné movité věci je od daně osvobozen s několika výjimkami. Osvobození se nevztahuje na příjem z prodeje cenných papírů ani na prodej motorových vozidel, lodí a letadel, jejichž doba vlastnění nepřesáhla 1 rok. Další výjimkou je movitá věc, která byla v období do 5 let před prodejem součástí obchodního majetku. (Marková, 2024)

1.3.2 Základ daně

Základ daně z příjmů fyzických osob je zásadní pojem v daňovém systému, neboť určuje částku, která podléhá zdanění. Tento základ je sestaven z pěti dílčích základů daně, které jsou vyjmenované a popsány již výše. Každý dílčí základ je upraven tak, aby reflektoval konkrétní druh příjmů a zasahoval pouze do disponibilního příjmu, který je k dispozici poplatníkovi pro jeho využití. Základ je tvořen celkovým příjmem fyzické osoby za zdaňovací období, přičemž je redukován o nezdanitelné částky podle §15 nebo odčitatelné podložky podle § 34 ZDP.

1.3.3 Sazba daně

Sazba daně u fyzických osob činí 15 % ze základu daně do 36násobku průměrné mzdy. Pro poplatníky s vysokými příjmy, tedy v případě, že jejich základ daně přesáhne 36násobek průměrné mzdy, se uplatňuje zvýšená sazba 23 % na část základu daně, která tuto hranici přesahuje.

1.3.4 Výpočet daně

Při výpočtu daně poplatníka se nejprve sečtou dílčí základy daně, částka daně se vypočítá dle §16 a §16a a poté se sníží o případné slevy. Slevy na dani jsou uvedeny v § 35, §35ba, §35c a dalších paragrafech. Pokud poplatníkovi vznikne daňový bonus, znamená to, že daňové zvýhodnění na vyživované dítě je vyšší než částka daně. V tomto případě je daň poplatníka nulová a částka daňového bonusu je vrácena poplatníkovi finančním úřadem ve stanovené lhůtě 30 dnů po skončení lhůty pro podání daňového přiznání. Je-li sleva nižší než daň, částku daně po slevě poplatník hradí finančnímu úřadu. (Marková, 2024)

2 Automobil v podnikání

Osobní automobil hraje v podnikání zásadní roli, neboť výrazně usnadňuje provozní činnost a logistiku, což je klíčové pro efektivní fungování podnikatelských aktivit. Slouží nejen pro pracovní účely, jako jsou schůzky a administrativní záležitosti, ale také pro osobní potřeby podnikatele, čímž se stává jednou z nejrozšířenějších položek v majetku podnikatele. Správné využití automobilu v podnikání může poplatníkovi přinést významné finanční úspory, zejména prostřednictvím daňových odpisů a možností odpočtu nákladů spojených s jeho provozem.

V této kapitole se zaměřím na daňově uznatelné náklady, které umožňují daňovou optimalizaci. Je důležité splnit několik obecných podmínek:

- Náklady jsou jednoznačně doloženy jako skutečně vzniklé, a pokud poplatník využíval paušální výdaje na dopravu, je nezbytné prokázat, že příslušný osobní automobil opravdu využíval.
- Náklady musí být v souladu s dosažením, zajištěním a udržením zdanitelných příjmů.
- Je nutné dodržovat účetní předpisy a časovou i věcnou souvislost.
- Cena uvedená na daňových dokladech musí odpovídat skutečným nákladům.
- Náklady nejsou vyňaty z daňově uznatelných nákladů na základě zákona o daních z příjmů nebo jiného předpisu. (Machala, 2021)

2.1 Vymezení pojmu automobil z účetního a daňového pohledu

Podle účetních podmínek je automobil brán za dlouhodobý majetek, pokud jeho životnost přesahuje jeden rok a jeho hodnota nepřekročila limit stanovený účetní jednotkou. Vzhledem k dani z příjmu je považován za hmotný majetek, pokud jeho cena přesahuje 80 tisíc Kč a je v provozu déle než jeden rok. To určuje, zda se hodnota pořízení postupně promítne do daňových nákladů prostřednictvím daňových odpisů, nebo se jednorázově zahrne mezi daňově uznatelné náklady.

Automobil, obecně známý jako auto, představuje nezbytný prvek silničního provozu. Jedná se o motorové vozidlo, které se pohybuje po pozemní komunikaci a slouží k přepravě osob či nákladu. Registrace automobilu a jeho správa jsou pod dohledem Minister-

stva dopravy, které v této oblasti spolupracuje s místními orgány. Každé vozidlo je evidováno v Registru silničních vozidel, kde jsou zaznamenáni jejich vlastníci a provozovatelé, což usnadňuje sledování, správu a dodržování předpisů v oblasti silniční dopravy. (Vincencová, 2021)

2.1.1 Vstupní cena automobilu

Stanovení vstupní ceny je zásadním krokem při začlenění vozidla do podnikání fyzické osoby. Vstupní cena představuje základní hodnotu, která udává skutečné náklady spojené s pořízením automobilu, včetně vedlejších nákladů. Tato vstupní cena může být stanovena několika různými způsoby v závislosti na způsobu nabytí majetku:

- **Pořizovací cena:** Jedná se o cenu, za kterou byl majetek pořízen, včetně vedlejších pořizovacích nákladů. Tyto náklady zahrnují fakturační cenu koupeného majetku, clo, spotřební daň a pro neplátce DPH také daň z přidané hodnoty.

Vedlejší pořizovací náklady jsou specifikovány vyhláškou k podvojnému účetnictví a zahrnují náklady spojené s pořízením majetku a s jeho uvedením do provozuschopného stavu, jako jsou montáž, clo, doprava a další související náklady.

- **Vlastní náklady:** Jestliže je majetek vytvořen vlastní činností podnikatele, vstupní cena je stanovena na základě vlastních nákladů. Ty zahrnují přímé náklady, jako je materiál, přímé mzdy, a také podíl nepřímých nákladů, což představuje výrobní režie.
- **Reprodukční pořizovací cena:** Tato cena se používá, pokud byl majetek nabyt darováním, bezúplatně po skončení finančního leasingu, jako nově zajištěný majetek, který nebyl zachycen v účetnictví, nebo vkladem do podnikání. Pro stanovení reprodukční pořizovací ceny je obvyklé využíván odborný odhad, avšak daňové předpisy mohou vyžadovat znalecký odhad. (Ryneš, 2023)

Správné určení vstupní ceny je nezbytné pro přesné určení výše odpisů, které jsou vypočítávány z této ceny. Tyto odpisy přímo ovlivňují daňový základ podnikatele a celkové finanční výsledky jeho podnikání.

2.2 Pořízení automobilu

Pro fyzickou osobu představuje pořízení automobilu významnou investicí, která může ovlivnit její podnikatelské aktivity. Tento proces zahrnuje nejen samotný výběr a nákup automobilu, ale také pečlivé zohlednění různých finančních, daňových a účetních aspektů. Je důležité zvolit správný postup při pořízení automobilu, aby došlo k optimalizaci nákladů a plnění zákonných povinností. Z daňových důvodů se většina podnikatelů snaží co nejdříve zahrnout pořizovací cenu do svých daňově uznatelných výdajů. Při pořízení je třeba zvážit nejen pořizovací cenu, ale také náklady na provoz, údržbu a případné odpisy vozidla.

Existují různé způsoby, jak lze pořídit automobil:

- koupě automobilu,
- finanční leasing automobilu,
- operativní leasing automobilu,
- bezúplatné nabytí (dar, vklad do podnikání...).

2.2.1 Koupě automobilu

Pořízení automobilu prostřednictvím koupě je jedním z nejběžnějších způsobů získání vozidla. Automobil lze zakoupit jako nový, použitý, po finančním či operativním leasingu. Tento nákup může být realizován jak v tuzemsku, tak v zahraničí, od různých subjektů včetně obchodních společností nebo jiných fyzických osob.

Financování koupě vozidla lze provést jak z vlastních, tak z cizích zdrojů. Při financování z vlastních zdrojů podnikatel využívá své vlastní peněžní prostředky, což znamená okamžité splacení celé kupní ceny a možnost okamžitého užívání vozidla. Tento způsob může být výhodný pro podnikatele s dostatečnou likviditou, protože nevyžaduje splacení úroků a dalších nákladů spojených s úvěrem. Na druhé straně, financování z cizích zdrojů zahrnuje různé formy půjček, úvěrů nebo leasingu. Při financování pomocí úvěru podnikatel uzavírá smlouvu s bankou nebo jinou finanční institucí, která poskytne peněžní prostředky na nákup vozidla. Úroky se do okamžiku uvedení vozidla do provozu přičítají k pořizovací ceně a po uvedení do provozu se stávají daňově uznatelnými náklady. Splátky úvěru jsou obvykle rozloženy na delší časové období a řídí se splátkovým kalendářem.

Zásadním dokumentem při pořízení tímto způsobem je kupní smlouva, musí obsahovat základní náležitosti jako je sjednaná cena (včetně DPH, pokud není ujednáno jinak), dodací lhůta, splatnost kupní smlouvy, odpovědnost za vady a záruční dobu. Doklady o nabytí vozidla jsou nezbytné pro jeho zařazení do účetnictví a uplatnění nákladů spojených s jeho provozem. V případech, kdy je vlastnické právo vyhrazeno, přechází vlastnictví až po zaplacení poslední splátky. Během této doby je fyzická osoba pouze uživatelem vozidla, zatímco prodávající zůstává jeho vlastníkem. (Žmolík, Strakošová, Langeřová, 2024)

2.2.2 Finanční leasing automobilu

Finanční leasing představuje právní vztah mezi pronajímatelem a nájemcem, ve kterém po jeho skončení smlouvy přechází vlastnictví majetku na nájemce. Leasingové splátky mohou být daňově uznatelné, pokud jsou splněny podmínky stanovené v §24 odst. 4 zákona o daních z příjmů. Pokud jsou splátky nerovnoměrné, uznatelná je pouze jejich poměrná část.

Podle §21d zákona o daních z příjmů platí pro finanční leasing tyto obecné podmínky:

- Vlastník přenechává věc uživateli za úplatu na základě smlouvy;
- Po uplynutí sjednané doby smlouvy přechází vlastnické právo na uživatele a to i bezplatně;
- Smlouva obsahuje ujednání o právu uživatele na převod vlastnického práva;
- Ke dni převodu nesmí kupní cena převyšovat zůstatkovou cenu vypočítanou při rovnoměrném odepisování, pokud věc již není plně odepsána;
- Všechny povinnosti s péčí o předmět leasingu, včetně údržby a oprav, jsou převedeny na uživatele.

Finanční leasing se stává běžným nájmem dle §21d odst. 5 zákona o daních z příjmů, pokud dojde k předčasnému ukončení smlouvy, majetek nepřejde do vlastnictví nájemce po skončení sjednané doby nebo pokud nájemce přenechá automobil k užívání jiné osobě.

Podle §24 odst. 4 zákona o daních z příjmů je finanční leasingové splátky daňově uznatelným výdajem, pokud jde o hmotný majetek, který lze podle tohoto zákona odepisovat, je zahrnut do obchodního majetku a není zde podmínka zaplacení. (Dušek & Sedláček, 2024)

2.2.3 Operativní leasing automobilu

Hlavním rozdílem mezi finančním a operativním leasingem je, že u operativního leasingu se pronajatý majetek po skončení nájemní smlouvy vrací pronajímateli. V tomto případě je nájemné plně daňově uznatelným výdajem, pokud jsou splněny všechny podmínky zákona.

Nicméně, nájemné může být také považováno za daňově neuznatelný výdaj, pokud dojde na konci pronájmu k prodeji pronajatého majetku za cenu vyšší než zůstatková hodnota vypočtená dle §31 zákona o daních z příjmů rovnoměrným způsobem odepisování. V takovéto situaci se celé nájemné stává daňově neuznatelné po celou dobu nájemní smlouvy.

U majetku, který není zahrnut do odepisování, je pro daňovou uznatelnost nájemného nutné, aby kupní cena majetku po skončení nájemní smlouvy převyšovala hodnotu stanovenou zákonem o ocenění majetku. (Dušek & Sedláček, 2024)

2.2.4 Bezúplatné nabytí automobilu

Představuje to získání vozidla bez nutnosti vynaložení jakýchkoli finančních prostředků. Tento způsob získání automobilu může nastat například prostřednictvím darování, dědictví nebo převodem z osobního užívání do podnikání.

Z účetního a daňového hlediska má bezúplatné nabytí automobilu několik specifík. Automobil získaný bezúplatným nabytím se v účetnictví obvykle ocení tržní cenou, kterou by mělo vozidlo v době nabytí. Pokud jde o daň z příjmů, může být darování vozidla pro fyzické osoby osvobozeno od daně podle zákona o daních z příjmů.

Pro podnikatele je důležité věnovat pozornost tomu, jakým způsobem bude automobil zařazen do obchodního majetku a jak budou uplatněny odpisy. Může být odepisován podle stejných pravidel jako vozidla pořízená koupí, což znamená, že náklady na odpisy se mohou stát daňově uznatelnými výdaji. Je rovněž nutné vést řádnou dokumentaci, která potvrzuje bezúplatné nabytí, jako je darovací smlouva nebo rozhodnutí o dědictví, aby bylo možné prokázat legálnost a správnost zařazení automobilu do obchodního majetku.

2.3 Náklady na provoz automobilu

Náklady na provoz automobilu mají výrazný dopad na podnikatelskou činnost poplatníka, protože částka, kterou uhradí, zahrnuje i DPH, na jejíž odpočet nemá nárok. Tím

se mu zvyšují celkové náklady. Mezi tyto náklady patří odpisy, pojištění, náklady na pohonné hmoty, servisní a údržbové práce, mýtné a parkovné.

2.3.1 Odpisy

Dlouhodobý majetek, jako je automobil, se pořizuje na dobu delší než jeden rok a jeho hodnota se nespotřebovává jednorázově, ale postupně. Tento postupný proces opotřebení se vyjadřuje tzv. odpisy, které umožňují postupné zahrnutí vstupní ceny majetku do daňově uznatelných výdajů. Odpisy jsou regulovány zákonem o dani z příjmů v §26 – 33.

Při odpisování automobilů mohou podnikatelé využít také mimořádné a zvýšené odpisy v prvním roce, které umožňují rychlejší odepsání majetku než standardní metody. Pro jejich uplatnění musí splňovat příslušné podmínky. Mimořádné odpisy lze využít pouze u nízkoemisních vozidel, zatímco zvýšené odpisy mohou být uplatněny i v dalších specifických případech. (Dušek & Sedláček, 2024)

Novela zákona o daních z příjmů obsažená v zákoně č. 349/2023 Sb., účinná od 1. ledna 2024, přináší omezení pro daňové odpisy vozidel kategorie M1 dle nových ustanovení §30e až §30g ZDP. U těchto vozidel se do výdajů zahrnuje pouze poměrná část odpisu vypočtená podle poměru částky omezení výdajů k celkovým výdajům vynaloženým na vozidlo. Částka omezení výdajů je stanovena na 2 000 000 Kč a úhrn výdajů vynaložených na vozidlo se rovná jeho vstupní ceně. (Macháček, 2024)

Odpisy si může uplatnit pouze vlastník automobilu. Je důležité zdůraznit, že pro to, aby mohl být majetek odpisován, musí být součástí obchodního majetku. Poplatník není povinen tyto odpisy uplatňovat. Pokud se rozhodne pro jejich neuplatnění, majetek bude odepisovat pouze evidenčně.

Jestliže se rozhodne uplatňovat výdaje procentem, nemůže si automobil zařadit do obchodního majetku. Pokud z paušálních výdajů bude chtít přejít na uplatnění skutečných výdajů, musí stanovit vstupní cenu jako základnu pro daňové odepisování. (Hnátek, 2023)

Zákon o dani z příjmů v příloze č. 1 rozděluje dlouhodobý majetek do šesti odpisových skupin. Osobní automobil, ale také může být i nákladní, je zařazen do 2. odpisové skupiny a jeho doba odepisování je stanovena na 5 let.

Existují dva základní způsoby odpisování dlouhodobého majetku: rovnoměrné a zrychlené. Podnikatel si může sám určit, jaký způsob odpisování použije, ale musí jej dodržovat až do doby úplného odepsání nebo vyřazení majetku.

Rovnoměrné odpisování

Rovnoměrné odpisování je uvedeno v § 31 ZDP a udává, že hodnota automobilu se odpisuje rovnoměrně po celou dobu životnosti vozidla. Každý rok je odpisovaná částka stejná, kromě prvního roku, což mi umožňuje určit stabilní a předvídatelné daňové odpisy. Na výpočet je tento způsob jednodušší a může být vhodný pro menší podnikatele.

Zrychlené odpisování

Zrychlené odpisování se odlišuje výpočtem, kde nejsou přímo použity roční odpisové sazby, ale koeficienty přiřazené jednotlivým odpisovým skupinám podle § 32 ZDP. První rok odpisování má specifický vzorec, který se liší od dalších let. V dalších letech je roční odpis určen podílem dvojnásobku zůstatkové ceny a koeficientu pro další roky odpisování, který je snížený o počet let, kdy byl majetek již odpisován. U zrychleného odpisování je výhodou rychlejší snížení daňové povinnosti v prvních letech provozu vozidla, protože dochází k odepsání vyšších částek než u rovnoměrného odpisování. (Dušek & Sedláček, 2024)

Vzorce a postup výpočtu jsou uvedeny a podrobně vysvětleny v metodice práce, kde jsou také uvedeny tabulky se přísnými sazbami a koeficienty.

2.3.2 Technické zhodnocení

Zákon o daních z příjmů dle § 33 definuje technické zhodnocení jako náklady na rekonstrukci a modernizaci majetku, pokud přesáhnou u daného majetku částku 80 000 Kč. Rekonstrukce zahrnuje činnosti, které zásadně ovlivňují majetek a mění jeho účel použití a technické parametry. Modernizace znamená rozšíření vybavenosti a využitelnosti majetku. Rozumí se tím výdaje, které nejsou běžného charakteru, ale mají za následek zvýšení hodnoty majetku. Rozhodnutí, zda se jedná o opravu nebo o technické zhodnocení, může být složité, proto §33a umožňuje podnikatelům zažádat příslušného správce daně o vydání rozhodnutí o závazném posouzení za správní poplatek. (Hnátek, 2023)

2.3.3 Ostatní náklady

Kromě daňových odpisů je nezbytné zkoumat i další náklady spojené s provozem automobilu v rámci podnikání. Těmito náklady jsou například výdaje na pohonné hmoty, náklady na údržbu a opravy vozidla, pojistné, mýtné, různé poplatky a silniční daň. Tyto náklady je možné zahrnout do daňově uznatelných výdajů, což snižuje základ daně z příjmů.

Spotřeba pohonných hmot

Výdaje na pohonné hmoty jsou jednou z nejvýznamnějších položek v provozních nákladech spojených s používáním automobilu v podnikání. Náklady na pohonné hmoty, dále jen už PHM, zahrnují výdaje na benzín, naftu nebo jiné alternativní paliva, která jsou nezbytná pro provoz vozidla.

Podnikatel může uplatnit výdaje PHM pouze tehdy, pokud skutečně zakoupil palivo a může tuto skutečnost doložit příslušným dokladem o zaplacení. Rozhodujícím faktorem zde není spotřeba uvedená v technickém průkazu vozidla, ale skutečné nakoupené množství paliva. Vyšší spotřeba PHM může být způsobena různými faktory, jako je stáří automobilu nebo ujeté vzdálenosti nebo způsob jízdy.

Evidence spotřeby PHM je často vedena prostřednictvím knihy jízd, která prokazuje nejen nákup pohonné hmoty, ale také dalších související náklady, jako je parkovné. Pokyn GFŘ č. D-22 stanovuje, že minimálně musí obsahovat tyto údaje: datum jízdy, cíl jízdy, účel jízdy, typ vozidla, registrační značku, stav ujetých km k 1. 1. a stav k 31. 12. Zanedbání vedení knihy jízd je častým problémem, což může vést k vyvracení věrohodnosti záznamů. Například nesrovnalosti mohou nastat, pokud je vozidlo podle knihy jízd na jiném místě nežli než tam, kde bylo ve stejném časovém období tankováno PHM. (Hnátek, 2023)

S nákupem pohonných hmot je také spjata platba DPH. Jelikož se jedná o neplátce daně z přidané hodnoty, je důležité si uvědomit, že nemá nárok na odpočet DPH, což zvyšuje jeho celkové náklady na provoz vozidla. Náklady na PHM tak zahrnují nejen samotnou cenu paliva, ale také DPH, která je stanovena zákonem a v roce 2024 činí 21% a spotřební daň, která je zahrnuta v ceně paliva. Tyto daně je třeba zohlednit při výpočtu celkových nákladů na provoz automobilu v podnikání.

Údržba a opravy

Jedná se o nezbytnosti, které jsou nutné pro dlouhodobý a bezpečný provoz vozidla. Náklady na údržbu zahrnují pravidelné servisní prohlídky, výměnu oleje, pneumatik, brzdových destiček a dalších opotřebovaných součástí. Opravy pak zahrnují řešení nečekaných poruch nebo poškození automobilu. Je důležité je důkladně evidovat pro účely účetnictví a daňového přiznání.

Pojistné

Pojistné na automobil zahrnuje povinné ručení a havarijní pojištění. Povinné ručení je zákonem vyžadované pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, které kryje škody způsobené třetím osobám. Havarijní pojištění je dobrovolné a kryje škody na vlastním vozidle způsobené havárií, krádeží, vandalismem nebo přírodní katastrofou. Výše pojistného je závislá na několika faktorech včetně stáří a hodnoty vozidla, místní registrace a pojistné historie vozidla. Pravidelná úhrada pojistného je nezbytná pro zajištění finanční ochrany proti nečekaným událostem.

Paušální výdaje na dopravu

Při stanovení výdajů na provoz automobilu lze využít buď již zmíněné výdaje v prokazatelné výši, nebo paušální výdaje na dopravu. Paušální výdaj na dopravu dle §24 ZDP může být uplatněn nejen u vozidla zahrnutého v obchodním majetku, ale i u soukromých vozidel, pokud jsou částečně využívána k podnikání, tedy k dosažení, zajištění nebo udržení zdanitelných příjmů. Paušální výdaj činí 5 000 Kč měsíčně na každé vozidlo, nebo krácený paušální výdaj ve výši 4 000 Kč, pokud je vozidlo využíváno i k soukromým účelům. (Macháček, 2024)

Zákon o daních z příjmů §25 odst. 1 písm. x) uvádí, že se paušální výdaje na dopravu vztahují pouze na pohonné hmoty a parkovné. Ostatní výdaje na provoz automobilu jako je například pojištění, opravy, dálniční známka a také odpisy součástí paušálu nejsou. Pokud se paušál využije v plné výši, ostatní výdaje jsou uznány také v plné výši. Při kráceném paušálním výdaji na dopravu je možné uplatnit ostatní výdaje pouze v 80%. Zbytek je daňově neuznatelný výdaj. (Machala, 2017)

Jestliže se rozhodne pro prokazování výdajů ve skutečné výši, musí své náklady rozdělovat na podnikatelské a osobní užití. To znamená, že je nutné vést podrobnou evidenci najetých kilometrů a rozdělovat je podle toho, zda byly najížďeny pro osobní nebo podnikatelské účely.

Při použití paušálního výdaje na dopravu odpadá povinnost prokazovat doklady o nákladech na pohonné hmoty a vést evidenci jízd. Tento způsob uplatnění výdajů se promítá až při sestavení daňového přiznání. Metodu nelze měnit během roku, a nelze kombinovat paušální a prokázané výdaje na dopravu.

Poplatník se rozhoduje mezi paušálním výdajem a prokazatelnými výdaji především podle počtu ujetých kilometrů. Paušální výdaj je výhodnější při nižším počtu najetých kilometrů, zatímco při vyšším počtu kilometrů mohou být výhodnější skutečné náklady. Paušální výdaje na dopravu nelze uplatnit, pokud podnikatel již využívá paušální výdaje k příjmů ze samostatné činnosti. Tento paušální výdaj na dopravu může být uplatněn maximálně u tří vozidel za zdaňovací období. (Macháček, 2024)

Poplatky

Poplatky spojené s provozem automobilu zahrnují například platby za dálniční známky, parkovací poplatky, poplatky za technické prohlídky a emisní kontroly vozidla či registrace vozidla při pořízení.

Při pořízení vozidla je jedním z nejdůležitějších poplatků poplatek za registraci vozidla. Pokud se jedná o zcela nové vozidlo nebo o vozidlo, které dosud nebylo registrované v ČR, bude automobil na základě registrace přiřazena registrační značka a malý technický průkaz. Tento proces probíhá na úřadě s rozšířenou působností, kde se nachází registr vozidel. Jestliže je vozidlo již registrováno v ČR, tedy pokud je ojeté, je nutné jej přepsat na nového majitele. Registrační poplatek nebo poplatek za přepis motorové vozidlo činí 800 Kč. (Portál občana, 2024)

Dálniční známky jsou nezbytné pro používání zpoplatněných úseků dálnic. Využívají je především podnikateli, kteří často jezdí delší vzdálenosti a potřebují využívat tyto úseky. Od roku 2021 lze dálniční známku pořídit online jako tzv. elektronické dálniční známku. Je možné ji zakoupit na kratší či delší časový úsek. K únoru roku 2024 činila cena za roční dálniční známku 1 500 Kč, avšak od března se tato částka zvýšila o 800 Kč, tedy na 2 300 Kč ročně. Další změnou k tomuto datu je možnost pořízení jednodenní dálniční známku, což dříve nebylo možné, byly dostupné pouze známky na období 30 či 10 dní. (ČSOB Pojišťovna, 2023)

Parkovací poplatky mohou být jak jednorázové tak součástí měsíčních či ročních předplatných, v závislosti na charakteru parkování. Tyto poplatky se především hradí ve

městech a v oblastech s větší hustotou dopravy. Výše poplatku se liší dle lokality či časového úseku parkování.

Pravidelné technické kontroly a měření emisí jsou nezbytnou součástí provozu vozidla. Kontroly jsou prováděny především z důvodu bezpečnosti a dodržení emisních limitů. U osobních automobilů je první kontrola vyžadována po čtyřech letech od první registrace. Poté se kontroly pro ojetá vozidla provádějí každé dva roky. Cena za tyto služby se liší podle sazeb stanovených stanicemi technické kontroly nebo emisními stanicemi, tedy cena je pohyblivá. Ceny za technické prohlídky se pohybují kolem 1 000 Kč a měření emisí kolem 500 Kč až 1 000 Kč. (Portál občana, 2024)

Jestliže se tyto poplatky podcení, může dojít k pokutě či omezení používání auta, proto je důležité je včas a správně hradit.

Silniční daň

Daň silniční je stanovena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční, dále jen už ZDS, v platném znění. Poslední změna byla provedena zákonem č. 349/2023 Sb. Tato novela zpřesnila ustanovení o předmětu daně, osvobození od daně a další.

Od roku 2022 se daň silniční začala vztahovat pouze na některá nákladní a přípojná vozidla, tím došlo k výraznému snížení počtu zdanitelných vozidel.

Zda je vozidlo předmětem daně silniční, nezáleží na vlastníkově ani na způsobu a místě použití vozidla. Rozhodující jsou podmínky uvedené v §2 ZDS. Předmětem daně jsou vozidla kategorie N₂ a N₄ a jejich přípojná vozidla kategorie O₃ a O₄, pokud jsou registrována v České republice.

Poplatníkem je provozovatel vozidla, který je zapsán v registru silničních vozidel a výše daně se určuje podle přílohy k ZDS, závisí na kategorii vozidla, kódu druhu karoserie, počtu náprav a nejvyšší povolené hmotnosti vozidla. (Janoušek, 2024)

2.4 Vyřazení automobilu

Závěrečná fáze dlouhodobého majetku je jeho vyřazení. Vyřazení může být provedeno několika způsoby, nejčastěji však prodejem. Dochází k tomu v případě, kdy automobil již nevyhovuje potřebám majitele a hodlá jej nahradit novějším modelem. Dalšími způsoby vyřazení jsou například darování, převod z podnikání na soukromé užívání, vyřazení v důsledku škody nebo úplná likvidace. Při každém z těchto způsobů vyřazení

hraje zásadní roli zůstatková cena, což podle zákona o dani z příjmů § 29 odst. 2 představuje „*rozdíl mezi vstupní cenou hmotného majetku a celkovou výší odpisů.*“

V této kapitole je řešena problematika vyřazení, především co se týká dopadu na daň z příjmů fyzických osob a jejich daňovou uznatelnost.

2.4.1 Prodej automobilu

Pokud se vozidlo prodává v průběhu odepisování, kdy tedy majetek není úplně odepisán, může si majitel uplatnit do daňových výdajů tzv. poloviční roční odpis a také i zůstatkovou cenu auta, která je daňově uznatelná. Zásadní je do daňových příjmů, které ovlivňují základ daně, zahrnout cenu prodejní. (Dušek & Sedláček, 2024)

Příjem z prodeje je zahrnut jako příjem ze samostatné činnosti podle § 7 ZDP. Kromě poloviny ročního odpisu a zůstatkové ceny je daňově uznatelným nákladem také náklady spojené s prodejem, jako je například inzerce, znalecký posudek, sepsání smlouvy s právníkem a další.

Jestliže poplatník uplatňoval paušální výdaje a nevede účetnictví, nemá obchodní majetek. Příjem z prodeje v tomto případě nebude zdaňován podle § 7 ZDP, ale bude zařazen mezi ostatní příjmy dle §10 ZDP. V situaci kdy poplatník vede účetnictví, bude tento příjem zdaňován podle § 7 ZDP. Nicméně není možné uplatnit odpisy ani daňovou zůstatkovou cenu jako daňový výdaj, protože jsou již zahrnuty v paušálních výdajích. (Macháček, 2024)

2.4.2 Darování automobilu

Při darování dlouhodobého majetku není možné zahrnout zůstatkovou cenu tohoto majetku mezi daňové výdaje. Poloviční odpis však může být uplatněn, ale musí být splněna podmínka, že automobil byl součástí obchodního majetku. Pokud jsou splněny zákonné podmínky, podnikatel může dar považovat za odčitatelnou položku podle § 15 odst. 9 ZDP. Tento odčitatelný dar musí splňovat veškeré potřebné podmínky pro jeho uplatnění a může být odečteno 15 % ze základu daně. (Dušek & Sedláček, 2024)

2.4.3 Převod do soukromého užívání

Poplatník má vždy možnost rozhodnout se a přeradit automobil z podnikání pro své osobní účely. V případě, že k vyřazení z majetku dojde v průběhu zdaňovacího období, může zde také uplatnit poloviční roční odpis, ale nikoli daňovou zůstatkovou cenu jako

v jiných případech. Převod vozidla z podnikání do osobního užívání nezpůsobí žádný zdanitelný příjem. (Macháček, 2021)

Pokud dojde k prodeji osobního automobilu do 5 let od jeho vyřazení z obchodního majetku, je třeba tento příjem zařadit do základu daně z příjmů jako daňový příjem v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 c) ZDP. (Dušek & Sedláček, 2024)

2.4.4 Vyřazení v důsledku škody

V případě vyřazení automobilu z důvodu škody lze jako v předchozím způsobu uplatnit jako daňový výdaj pouze poloviční odpis. Pokud je škoda předepsána k úhradě, může se zůstatková cena vozidla stát daňově uznatelným výdajem, maximálně do výše této náhrady. Současně je zapotřebí, aby došlo podle § 34 ZDP k zvýšení daňového příjmu o uplatněnou odčitatelnou položku.

Pro lepší pochopení následných postupů je důležité definovat pojem škoda a její důsledné rozdělení. Škoda na automobilu je vnímána jako fyzické poškození, které může být způsobeno například živelní pohromou, vandalismem (který musí být potvrzen policií) nebo jinými událostmi.

Zákon o daních z příjmů určuje dvě podmínky pro uznání škody: škoda musí být způsobena na majetku ve vlastnictví podnikatele a tento majetek musí být na základě škody vyřazen. Majetek, který byl poškozen a následně opraven, není pro účely daně z příjmů považován za vyřazený. Škody, které jsou způsobeny při podnikání poplatníka na majetku třetí osoby, jsou plně daňově uznatelné. (Macháček, 2021)

Pokud dojde k poškození vozidla živelnou pohromou nebo vandalismem, je možné do daňových výdajů zahrnout jak poloviční odpis, tak i zůstatkovou cenu v plné výši. Při způsobení škody živelnou pohromou není poplatník povinen zahrnout uplatněnou odčitatelnou položku podle § 34 ZPD do daňových příjmů. Bylo-li vozidlo pojištěno a podnikatel obdržel náhradu škody, musí tuto náhradu zahrnout do daňových příjmů v plné výši.

Při škodách plynoucích z jiných skutečností může poplatník uplatnit poloviční odpis, ale zůstatková cena může být uplatněna maximálně do výše pojistného plnění. Částka, která převyšuje pojistné plnění, je daňově neuznatelný výdaj. (Dušek & Sedláček, 2024)

2.4.5 Likvidace automobilu

Posledním zmíněným způsobem je vyřazení likvidací. Při likvidaci automobilu je nutné sepsat tzv. likvidační protokol obsahující informace o likvidovaném majetku, důvodu likvidace a podrobnosti o průběhu likvidace a případném zbývajícím materiálu. Tento protokol je nezbytně nutný pro posouzení, jaký měla likvidace daňový dopad. Pokud se likvidace týká automobilu, který byl již odepsán, je zde opět možnost využít poloviční odpis. V případě, že vozidlo bylo likvidováno po uplynutí tří let od uplatnění odčitatelné položky podle § 34 ZDP, musí se tato částka znovu zahrnout do daňových příjmů. (Dušek & Sedláček, 2024)

3 Metodika

Tato kapitola se zaměřuje na to, jak postupovat v praktické části, včetně několika potřebných výpočtů. Toto vše je nezbytně nutné pro analýzu nákladů, které má podnikatel s pořízením automobilu, jeho provozem a také pro ujasnění jak vlastnictví co nejlépe zohlednit při optimalizaci daně, tedy jaký má vliv má používání osobního automobilu na daň z příjmů fyzických osob.

Nejprve se zaměřím na identifikaci fyzické osoby, která není plátcem DPH a příjmy má ze samostatné výdělečné činnosti v oboru fotografických služeb, konkrétně v roce 2023. Poté následuje popis osobního automobilu, který je využíván fyzickou osobou samostatně výdělečně činnou. Ta využívá osobní automobil jak pro podnikatelské účely aby dojížděl do svého ateliéru nebo za klienty, tak i pro osobní účely. Kromě toho jsou identifikovány provozní náklady, které jsou nezbytné pro řádný provoz vozidla.

Pro výpočet kilometrů ujetých v rámci podnikatelské činnosti ukazuje následující vzorec:

$$\text{ujeté km celkem} * \frac{\text{podíl km ujetých pro podnikání v \%}}{100} \quad (1)$$

Výdaje vynaložené na pohonné hmoty v rámci podnikatelské činnosti jsou zjištěny pomocí tohoto vzorce:

$$\text{celkový výdaj na PHM} * \frac{\text{podíl km ujetých pro podnikání v \%}}{100} \quad (2)$$

Skutečně vynaložené náklady s provozem automobilu jsou kráceny procentem pro podnikatelské účely. Tuto část si může podnikatel uznat, zbytek je daňově neuznatelný.

Pokud by se rozhodl pro použití paušálních výdajů na dopravu, je nutné ostatní výdaje (kromě PHM a parkování), které jsou spojené s provozem automobilu, pokrátit daňově uznatelnou částí pro podnikání. Ta činí 80% a výpočet je proveden dle tohoto vzorce:

$$\text{ostatní výdaje} * 0,8 \quad (3)$$

Dalším důležitým krokem je výpočet odpisů automobilu, které vyjadřují postupné opotřebení automobilu v průběhu času a mají velký vliv na celkové náklady.

Praktická část bakalářské práce obsahuje podrobné výpočty dvou hlavních metod odpisování: rovnoměrné a zrychlené. Metody jsou následně porovnány mezi sebou, aby bylo

možné vyhodnotit, která z nich je nejefektivnější pro daňovou optimalizaci podnikatele. Podrobněji jsou tyto odpisy popsány v podkapitole o odpisech, přičemž konkrétní vzorce pro výpočty jsou uvedeny a popsány níže.

Rovnoměrné odpisy

Prvním krokem je zde stanovení vstupní ceny. Jedná se o pořizovací cenu automobilu. Tato cena zahrnuje jak cenu pořízení, tak s ní spojené vedlejší pořizovací náklady. Podrobnější vysvětlení je v teoretické části.

Osobní automobil je zařazen do druhé odpisové skupiny. V zákoně č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů, je tabulka, ve které jsou uvedeny odpisové sazby jednotlivých skupin.

V prvním roce odpisování se do vzorce dosadí náležitá sazba pro první rok, viz rovnice 4. V dalších letech odpisování je dosazena sazba stanovená pro tyto roky. Všechny sazby, které se týkají druhé odpisové skupiny, jsou uvedeny v tabulce č. 2.

$$\text{odpis} = \text{vstupní cena} * \frac{\text{roční odpisová sazba}}{100} \quad (4)$$

(Dušek & Sedláček, 2024)

Tabulka 2 Sazby při rovnoměrném odpisování

Odpisová skupina	Sazby pro rovnoměrné odpisování		
	V 1. roce odpisování	V dalších letech	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
2	21,0	19,75	20

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

Zrychlené odpisy

První rok odpisování zrychleným způsobem vyžaduje stejné postupy jako u rovnoměrného odpisování – stanovení vstupní ceny a odpisové skupiny. Pro mou práci platí druhá odpisová skupina.

U zrychleného odpisování se používají koeficienty, nikoliv sazby jako u předchozí metody, viz rovnice 5 a 6. Koeficienty jsou pevně stanoveny v zákoně č. 568/1992 Sb. o daních z příjmů.

$$\text{odpis v prvním roce} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{koeficient}} \quad (5)$$

(Dušek & Sedláček, 2024)

V dalších letech odepisování automobilu se používá odlišný vzorec než je tomu v prvním roce. Zůstatková cena je hodnota, která je definována jako rozdíl mezi jeho vstupní cenou a celkovou částkou dosud vypočtených odpisů na konci daného účetního období.

$$\text{odpis v dalších letech} = \frac{2 \cdot \text{zůstatková cena}}{\text{koeficient} - \text{počet let, kdy již bylo odepisováno}} \quad (6)$$

(Dušek & Sedláček, 2024)

V tabulce č. 3 jsou uvedeny koeficienty pro zrychlené odepisování, které jsou určeny pro druhou odepisovou skupinu.

Tabulka 3 Koeficienty pro zrychlené odepisování

Odpisová skupina	Koeficienty pro zrychlené odepisování		
	V 1. roce odepisování	V dalších letech	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
2	5	6	5

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

Dále se rozhodne, zda je výhodnější využít pro nejnižší základ daně skutečně vynaložené výdaje spojené s automobilem či paušální výdaje na dopravu a zda se uplatní zrychlený nebo rovnoměrný odpis. Porovnání je uvedeno v přehledných tabulkách.

Po zjištění nejvhodnější kombinace se vypočte základ daně. Schéma výpočtu je uvedeno níže:

Tabulka 4 Schéma výpočtu základu daně

Položka
+ Celkové příjmy
- Celkové výdaje daňově uznatelné (bez výdajů na automobil)
- Paušální výdaje na dopravu nebo PHM a parkovné
- Ostatní výdaje na dopravu (výdaje na údržbu, poplatky)
- Odpis
Σ Základ daně
Základ daně po zaokrouhlení na stovky dolů

Zdroj: vlastní zpracování

Je nutné brát v úvahu i jiné způsoby určení základu daně jako je například paušální výdaj. Zvolený poplatník spadá do kategorie živnostenského podnikání s paušálním výdajem ve výši 60 % z příjmů.

Základ daně v tomto případě se vypočte takto:

$$\text{výpočet výdajů} = \text{celkové příjmy} * 0,6 \quad (7)$$

$$\text{základ daně} = \text{celkové příjmy} - \text{vypočtené výdaje} \quad (8)$$

Z obou zjištěných základů daně se dále vypočte daňová povinnost poplatníka. Sazba daně z příjmů fyzických osob je v roce 2023 stanovena v České republice na 15 % do 48 násobku průměrné mzdy. Schéma výpočtu daňové povinnosti je uveden v následující tabulce č. 5.

Tabulka 5 Schéma výpočtu daně

Základ daně
Daň před slevami (základ daně * 0,15)
- Slevy na dani, daňová zvýhodnění
Daňová povinnost

Zdroj: vlastní zpracování

Na závěr jsou zváženy všechny varianty optimalizace daně a je vyhodnocena nejlepší možná varianta.

4 Identifikace podnikatelského subjektu

Pro účely praktické části jsem zvolila OSVČ, Karla Horu, který má příjmy ze samostatné činnosti a podnikání má jako hlavní činnost. Podniká na volnou živnost s oborem fotografické služby. Profesionálně fotí v ateliéru a často také jezdí fotit na svatby a různé rodinné či firemní akce.

Karel Hora není plátcem DPH z důvodu nepřesáhnutí stanovené hranice pro registraci k DPH. Vede daňovou evidenci, čímž se mu snižuje jeho administrativní zátěž.

Aby snížil svou daňovou povinnost, uplatňuje následující slevy dle § 35ba a §35c. Jedna z nich je základní sleva na poplatníka, která je ve výši 30 840 Kč ročně. Pan Hora má syna, kterému je osm let a chodí na základní školu. Pro další snížení daně si na něj uplatňuje daňové zvýhodnění, které je 15 204 Kč ročně.

Pro své podnikání používá vozidlo, které má jak pro osobní, tak i pro podnikatelské účely. Vzhledem k tomu, že většinu času tráví za volantem, kvůli častému dojíždění, rozhodl se při výběru zaměřit na to, aby mu automobil poskytl maximální komfort během cest a zároveň, aby byl vhodný pro jeho rodinu. Výběr vozidla byl proto pečlivě zvážen, aby splňoval všechny jeho potřeby a zvolil ten nejvhodnější.

4.1 Rozbor příjmů a výdajů podnikatele

Pan Karel Hora zaznamenal v roce 2023 daňové příjmy v celkové výši 864 000 Kč. Tyto příjmy jsou pouze z jeho samostatné činnosti, což jsou fotografické služby.

Výdaje na nákupu PHM, které dosáhly 29 100 Kč, vynaložil z důvodu častého dojíždění za svými klienty a do ateliéru. Jak již bylo zmíněno výše, svůj automobil, který má v obchodním majetku využívá i pro své osobní účely. Za tento rok tvořily výdaje spojené s provozem automobilu celkem 27 120 Kč.

Pan Hora si pronajímá pro svou práci ateliér ve městě nedaleko svého bydliště, kde za nájem i s energiemi platí celkem měsíčně 11 000 Kč. Za licence pro úpravu fotografií dával měsíčně 1 830 Kč, což činí za rok celkem 21 960 Kč. Jelikož se mu minulý rok moc nedařilo, rozhodl se zainvestovat do kvalitní reklamy na sociálních sítích a tvorbu webových stránek, tato investice mu vyšla na celých 22 000 Kč. Dalšími nezbytnými náklady jsou mobilní tarif a internetové připojení, to činilo dohromady za rok 18 300 Kč.

S podnikáním se pojí i výdaje na techniku. V tomto roce měl mimořádný výdaj za nový fotoaparát s potřebným vybavením, který dosáhl výše 134 000 Kč. Většinu vybavení, které využívá ve svém ateliéru a vozi na svatby a jiné akce měl již z předešlých let, tedy dokupoval pouze menší věci, kterých byla hodnota celkem 14 000 Kč. V neposlední řadě jsou to výdaje za zpracování daňového přiznání, které nechává dělat externí účetní firmu, která si za to účtuje 1 800 Kč včetně přehledů. Fakturaci a vedení daňové evidence si zpracovává sám. Přehled těchto příjmů a výdajů je uveden v následující tabulce č. 6.

Tabulka 6 Příjmy a výdaje za rok 2023 - Karel Hora

Příjmy	Částka v Kč
Fotografické služby	864 000
Příjmy celkem	864 000

Výdaje	
Pohonné hmoty	29 100
Provozní náklady automobil	45 200
Fotoaparát	134 000
Vybavení	14 000
Licence	21 960
Reklama a web	22 000
Tarif a internet	18 300
Pronájem ateliéru	132 000
Administrativa	1 800
Výdaje celkem	418 360

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Používané vozidlo podnikatele

Automobil, který zvolil, je perfektní kombinací pohodlí, vybavenosti a dostatečného prostoru pro přepravu veškerého potřebného vybavení, které jsou nezbytné pro jeho práci fotografa. Vozidlo umožňuje panu Horovi bez jakýchkoliv překážek cestovat mezi jednotlivými místy konání akcí a jeho ateliérem.

Technické specifikace vozidla

Jedná se o vozidlo Škoda Octavia Kombi a jeho technické údaje, jsou vypsány níže:

- název: Škoda Octavia, 1.6 TDI Style
- rok výroby: 2021

- najeto: 83 000 km
- převodovka: manuální (5 stupňů)
- objem motoru: 1.6 TDI
- palivo: nafta
- objem nádrže: 50 litrů
- výkon: 85 kW
- spotřeba paliva:
 - kombinovaná: 4,1 l/100km
 - město: 4,6 l/100km
 - mimo město: 3,8 l/100 km

Toto vozidlo bylo zakoupeno z našetřených úspor pana Hory v roce 2022. Od 1. ledna 2023 je vozidlo zařazeno do obchodního majetku a je používáno k podnikání. Škoda Octavia Kombi stála 320 000 Kč. Karel Hora je podle technického průkazu jeho vlastníkem.

5 Výdaje spojené s automobilem

Jak se již mnohokrát zmiňovalo, s automobilem jsou spojeny výdaje, bez kterých by nebylo možné automobil používat. Kapitola se zaměřuje na rozbor těchto výdajů, které pan Karel Hora měl v roce 2023.

Během zdaňovacího období najel celkem 13 550 kilometrů, z čehož podnikatelské účely činily 60 % a zbylých 40 % jsou soukromé účely. Celkem za pohonné hmoty měl výdaj ve výši 29 100 Kč.

Kapitola dále zahrnuje výpočet paušálních výdajů na dopravu za celý rok a jak je možné je aplikovat u optimalizace daňové povinnosti. Rovněž jsou vypočteny rovnoměrné a zrychlené odpisy automobilu pro první rok užívání automobilu.

Všechny ostatní výdaje jsou v této kapitole vyjmenovány a kráceny v poměru užívání automobilu pro podnikání u výpočtu skutečných výdajů. Při rozhodnutí využít paušální výdaje na dopravu je nutno výdaje na údržbu, pojištění a dálniční známka a také odpisy krátit 80 %.

Kapitola poskytuje ucelený přehled, který pomůže s rozhodnutím, co zvolit pro nejvyšší základ daně. Jestli použít paušální výdaje na dopravu nebo skutečné výdaje a zda uplatnit zrychlené nebo rovnoměrné odpisy. Výpočet základu daně je také součástí této kapitoly.

5.1 Skutečné výdaje na PHM

Pro porovnání jaké výdaje jsou pro něj výhodnější, je nutné si vyčíslit skutečné výdaje na pohonné hmoty související s podnikáním, které vynaložil celkem za rok 2023. Skutečné výdaje na PHM si bude moci uplatnit, pokud řádně dokládá daňové doklady a vedl knihu jízd.

Pan Karel Hora dle knihy jízd najezdil za rok 13 550 kilometrů. Ze záznamů zjistil, že z 60% se jedná o podnikatelské účely a ze zbylých 40% se jedná o jeho soukromé účely. Rozhodl se pro uplatňování nákladů spojených s automobilem v tomto poměru.

Ujeté kilometry jsou způsobeny dojížděním do svého pronajatého ateliéru, ve kterém fotí a i zpracovává pořizené fotografie, a také často jezdí fotit klientům svatby a různé akce. V průměru ho každá cesta za klientem tam i zpět přišla na 200 kilometrů.

Pro osobní účely automobil využívá především na nákupy či rodinné výlety, což je zbylých 40 % z celkově najetých kilometrů.

Protože si poctivě ukládal každý daňový doklad za nákup pohonné hmoty, v jeho případě se jedná o naftu, celkový výdaj na naftu za rok činil 29 100 Kč.

Podnikatelské účely

Z celkově najetých kilometrů se jedná o podnikatelské účely z 60 %, jak již bylo uvedeno. Počet kilometrů, které najel pro podnikání, činí 8 130 km, viz následující výpočet:

$$13\,550\text{ km} * 0,6 = 8\,130\text{ km}$$

Částka výdajů za pohonné hmoty vynaložená v rámci podnikatelské činnosti je zjištěna následujícím výpočtem. Částku 17 460 Kč si může uplatnit jako daňově uznatelné náklady v rámci podnikatelské činnosti.

$$29\,100\text{ Kč} * 0,6 = 17\,460\text{ Kč}$$

Osobní účely

Osobní účely činí 40 % celkových najetých kilometrů. Výsledkem je, že pro osobní cesty naježdil celkem za rok 5 420 km.

Zjištění kolik zaplatil za naftu na osobní jízdy automobilem, je stejné jako u předchozího výpočtu u podnikatelských účelů. Částka kterou si nemůže uplatnit pro snížení daně činí 11 640 Kč.

Pro výpočet daně z příjmů ze samostatné výdělečné činnosti může uplatnit výdaje do výše vypočtené pro podnikatelské účely, nikoliv celkové výdaje na pohonné hmoty. Částka pro podnikatelské účely činí 17 460 Kč.

5.2 Paušální výdaje na dopravu

Paušální výdaje na dopravu jsou vhodnou volbou, pokud se podnikatel rozhodne pro zjednodušení administrativy. Odpadají mu důležité administrativní povinnosti, jedná se o vedení knihy jízd a ponechávání si daňových dokladů za nakoupenou naftu a parkovné.

Osobní automobil v roce 2023 používal jak pro účely podnikání, tak i pro osobní účely. Proto paušální výdaj na dopravu proto dle § 24 zákona o daních z příjmů činí 4 000 Kč za měsíc. Částka paušálního výdaje na dopravu za rok 2023 činí 48 000 Kč, viz následující výpočet.

$$4\,000\text{ Kč} * 12 = 48\,000\text{ Kč}$$

Pan Hora si může do daňově uznatelných výdajů uplatnit celou tuto částku. Paušální výdaje na dopravu lze uplatnit v celé stanovené výši, aniž by bylo nutné rozdělit výdaje na podnikatelské a osobní. V případě skutečných výdajů tomu tak není, je zde důležité rozdělit výdaje podle toho, jak moc je vozidlo využíváno pro podnikatelské účely. Rozděleno je to poměrem, jenž se určí dle knihy jízd. Náklady jsou násobeny procentem, které se týká jen podnikání. Tento případ je vypočten již výše v předchozí kapitole.

Podrobnější porovnání toho co pro něj bude výhodnější, je popsáno v kapitole „Výpočet základu daně.“

5.3 Odpisy

Při zařazení osobního automobilu Škoda Octavia Kombi je důležité, aby se pan Hora správně rozhodl, jaký typ odpisování bude pro něho ten nejvhodnější z hlediska dosažení nejvyšší daňové optimalizace. Vypočteny jsou rovnoměrné i zrychlené odpisy a na základě toho vyhodnotím, jaké by měl ve svém podnikání využívat.

Osobní automobil pořídil na konci roku 2022, ale zařadil ho do obchodního majetku na začátku následujícího roku, tedy roku 2023. Odpisy automobilu jsou z tohoto důvodu vypočteny pro první rok.

Z evidence jízd je zřejmé, že automobil využíval pro své podnikání z 60 %. Proto je nutné provést krácení výdajů i u odpisů. Odpis se rozdělí na daňově uznatelnou a neuznatelnou část.

Výpočet odpisů

Jak již bylo zmíněno, automobil spadá dle zákona o daních z příjmů (ZDP) do druhé odpisové skupiny, proto pro výpočty jsou dosazeny sazby a koeficienty pro tuto skupinu, uvedené v metodice práce. Doba odpisování pro druhou odpisovou skupinu je 5 let.

Vstupní cena tohoto osobního automobilu je ve výši jeho pořízení, což činí 320 000 Kč. Poplatky za převod a evidenční kontrolu do registru vozidel nebudou započteny do vstupní ceny z důvodu smluvní dohody mezi prodávajícím a kupujícím. Prodávající se zavázal k úhradě zmíněných poplatků k registraci vozidla.

Rovnoměrné odpisy

Rovnoměrným odpisováním se zjistí hodnota, která se bude pravidelně každý rok odpisovat po dobu pěti let. Metoda je jednoduchá a nenáročná na výpočet.

Druhá odpisová skupina má ve zmiňovaném zákoně stanovenou odpisovou sazbu 11 % pro první rok odpisování. Výsledek, tj. částka ročního odpisu se dále musí vynásobit 60 %, aby byla zjištěna jeho daňově uznatelná část. Výpočet představuje částku, která bude odepsána z hodnoty osobního automobilu v prvním roce.

$$\text{odpis} = \frac{11}{100} * 320\,000 \text{ Kč} = 35\,200 \text{ Kč}$$

$$\text{daňově uznatelné část odpisu} = 35\,200 \text{ Kč} * 0,6 = 21\,120 \text{ Kč}$$

Zůstatková cena se vypočte odečtením odpisu od vstupní ceny automobilu. Když dochází ke krácení odpisu, tak se na zůstatkové ceně nic nemění. Od vstupní ceny je odečtená celá výše odpisu. Takto se určí zbývající hodnota automobilu po prvním roce jeho užívání.

$$\text{zůstatková cena} = 320\,000 \text{ Kč} - 35\,200 \text{ Kč} = 284\,800 \text{ Kč}$$

V následující tabulce č. 7 je zobrazen přehled vypočtených částek pro první rok odpisování a rozdělení odpisu na jeho daňově uznatelnou a neuznatelnou část.

Tabulka 7 První rok odpisování rovnoměrným způsobem

Rok	Vstupní cena	Odpisová sazby v %	Výše odpisu	Zůstatková cena	Daňově uznatelný odpis	Daňově neuznatelný odpis
2023	320 000 Kč	11	35 200 Kč	284 800 Kč	21 120 Kč	14 080 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Zrychlené odpisy

Tento způsob odpisování umožní panu Horovi odepsat již od prvního roku užívání majetku větší část hodnoty automobilu. Metoda je vhodná pro rychlejší snížení daňového základu již v prvních letech vlastnictví vozidla.

Odpis v prvním roce u zrychleného způsobu je vypočten pomocí odpisového koeficientu, který je pro tento rok 5. Tímto koeficientem se vydělí pořizovací cena automobilu a vyjde odpis pro první rok. Je nutné ho opět vynásobit 60 %.

$$\text{odpis} = 320\,000 \text{ Kč} \div 5 = 64\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{daňově uznatelná část odpisu} = 64\,000 \text{ Kč} * 0,6 = 38\,400 \text{ Kč}$$

Výpočet zůstatkové ceny je stejný jako u předchozího způsobu odpisování. Od ceny pořízení se odečte výše odpisu v plné výši. Po prvním roce odpisování činí:

$$\text{zůstatková cena} = 320\,000 \text{ Kč} - 64\,000 \text{ Kč} = 256\,000 \text{ Kč}$$

Tabulka č. 8 slouží k přehlednému zobrazení vypočtených hodnot, aby mohlo dojít k snazšímu porovnání metod.

Tabulka 8 První rok odpisování zrychlených odpisů

Rok	Vstupní cena	Odpisový koeficient	Výše odpisu	Zůstatková cena	Daňově uznatelný odpis	Daňově neuznatelný odpis
2023	320 000 Kč	5	64 000 Kč	256 000 Kč	38 400 Kč	25 600 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočty obou způsobů odpisování byly provedeny, protože je důležité zjistit, jaký typ odpisování má větší dopad na základ daně. Výhody a nevýhody použití jednotlivých způsobů je uvedeno v již zmíněné kapitole „Výpočet základu daně“, kde je bráno v potaz více faktorů, které mají vliv na výši základu daně.

5.4 Výdaje na údržbu a opravu vozidla

První rok využívání vozidla měl pan Hora jen několik drobných výdajů spojených s údržbou. K opravám v tomto roce nedošlo. První z nich byla povinná servisní prohlídka. Na této prohlídce byly provedeny následující úkony: výměna oleje, kontrola brzdových destiček, kontrola a nastavení geometrie vozidla a další. Za prohlídku zaplatil celkem 10 600 Kč. Protože je automobil využíván pro podnikatelské účely z 60 %, je nutné výdaje tímto procentem vynásobit.

$$\text{krácení výdaje na prohlídku} = 10\,600 \text{ Kč} * 0,6 = 6\,360 \text{ Kč}$$

Dalším výdajem bylo pořízení nových letních pneumatik. Automobil mu byl prodán se zimními pneumatikami, proto byl nákup letních pneumatik důležitý. Výdaj za nové letní pneumatiky střední třídy i se servisem byl ve výši 15 300 Kč. Stejně jako u servisní prohlídky automobilu, je zde nutnost krácení výdaje.

$$\text{krácení výdaje na pneumatiky} = 15\,300 \text{ Kč} * 0,6 = 9\,180 \text{ Kč}$$

Vzhledem k tomu, že rok výroby automobilu je 2021 a pořízen v roce 2022, se tento rok neprováděla povinná technická prohlídka. Technická prohlídka u nových vozidel je nutná až po prvních 4 letech provozu. To bude u pana Hory v pozdějších letech.

Výdaje na údržbu vozidla, které si může uplatnit jakožto daňově uznatelné, jsou celkem 15 540 Kč.

5.5 Poplatky

V tomto roce měl výdaje na poplatky, které zahrnují dálniční známku, parkování a povinné pojištění automobilu. Všechny tyto poplatky jsou, jako ostatní výdaje spojené s automobilem, kráceny podílem využívání vozidla pro podnikatelské účely.

Podnikatel pan Hora pořídil v daném zdaňovacím období dálniční známku, která mu slouží pro jeho podnikatelské i osobní účely. Při dojíždění za svými klienty je někdy zapotřebí využít dálnici, aby si urychlil cesty. Roční elektronickou dálniční známku pořídil na začátku února za 1 500 Kč. Jelikož vede daňovou evidenci, není zapotřebí tento výdaj časově rozlišovat, jako to je u vedení účetnictví. Dálniční známka po krácení vyšla 900 Kč. Tuto částku si může uplatnit do svých daňově uznatelných výdajů.

$$\text{krácení výdaje na dálniční známku} = 1\,500 \text{ Kč} * 0,6 = 900 \text{ Kč}$$

Poplatky za parkovné jsou dalším významným výdajem v souvislosti s provozem automobilu. Za celý rok ho parkovné vyšlo celkem na 5 000 Kč. Krácením výdajů vyšly náklady na parkovné na 3 000 Kč.

$$\text{krácení výdajů na parkovné} = 5\,000 \text{ Kč} * 0,6 = 3\,000 \text{ Kč}$$

Poslední poplatek, který měl v roce 2023, bylo povinné pojištění automobilu. Úhrada je ze zákona povinná pro všechna motorová vozidla. Hradí škody spojené na majetku třetím osobám. Dále se rozhodl pro sjednání také havarijního pojištění, to mu hradí škody na jeho vlastním automobilu. Co je povinné a havarijní pojištění je blíže popsáno v teoretické části. Celkové náklady na tato pojištění vyšly po kalkulaci nejvýhodnější a nejlepší nabídky na 12 800 Kč. Výdaje daňově uznatelné na pojištění pro podnikání vyšly na 7 680 Kč.

$$\text{krácení výdaje na pojištění} = 12\,800 \text{ Kč} * 0,6 = 7\,680 \text{ Kč}$$

Tabulka č. 9 zobrazuje výdaje na poplatky, které měl pan Hora v roce 2023, částka je rozdělena na daňově uznatelnou část, tedy část, která je pro podnikatelské účely a na daňově neuznatelnou část, což je pro osobní účely.

Tabulka 9 Přehled poplatků 2023

Poplatek	Celkem	Daňově uznatelný výdaj	Daňově neuznatelný výdaj
Dálniční známka	1 500 Kč	900 Kč	600 Kč
Parkovné	5 000 Kč	3 000 Kč	2 000 Kč
Pojištění	12 800 Kč	7 680 Kč	5 120 Kč
Celkem	19 300 Kč	11 580 Kč	7 720 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.6 Výpočet základu daně ze samostatné výdělečné činnosti

Optimalizace daňové povinnosti začíná při výběru správné metody stanovení základu daně. Zda bude vhodnější využít paušální výdaje na dopravu nebo skutečné výdaje, a v tomto případě zvážit rovnoměrné či zrychlené odpisy, je předmětem této kapitoly. Každá z metod má své výhody a nevýhody a je důležité je při rozhodnutí zohlednit.

Paušální výdaje na dopravu

Největší výhodou paušálních výdajů na dopravu je již zmíněná nenáročná a jednoduchá administrativa a také jejich výpočet. Výpočet je popsán v metodice této práce. Krácené ostatní náklady jsou uvedeny v tabulce č. 10.

Tabulka 10 Krácené ostatní výdaje u paušálních výdajů na dopravu

Položka	Částka v plné výši	Daňově uznatelná část výdajů (80%)	Daňově neuznatelná část výdajů (20%)
Odpis	64 000 Kč	51 200 Kč	12 800 Kč
Servisní prohlídka	10 600 Kč	8 480 Kč	2 120 Kč
Pneumatiky	15 300 Kč	12 240 Kč	3 060 Kč
Dálniční známka	1 500 Kč	1 200 Kč	300 Kč
Pojištění automobilu	12 800 Kč	10 240 Kč	2 560 Kč
Celkem	104 200 Kč	83 360 Kč	20 840 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tuto metodu volí ti podnikatelé, kteří neradi sledují a dokumentují všechny jednotlivé daňové doklady za pohonné hmoty a parkovné.

Při zjištění vyšších skutečných výdajů je použití paušálních výdajů nevýhodné. Potom je lepší tedy použít skutečně vynaložené výdaje.

Skutečné výdaje

Skutečně vynaložené výdaje jsou výhodné pro podnikatele, kdy výdaje za pohonné hmoty a parkovné jsou vyšší než 4 000 Kč za měsíc a umožňují přesněji stanovit základ daně.

Nevýhodou je administrativní náročnost. Nutnost vedení knihy jízd a také ponechávání všech daňových dokladů, aby mohlo dojít k jejich uplatnění.

V následující tabulce č. 11 je uvedeno porovnání paušálních výdajů na dopravu a skutečných výdajů v případě podnikatele pana Hory ve zdaňovacím období 2023.

Tabulka 11 Porovnání paušálních výdajů na dopravu a skutečných výdajů

Položka	Paušální výdaje na dopravu	Skutečné výdaje
Paušální výdaj na dopravu	48 000 Kč	x
PHM	x	17 460 Kč
Odpis	51 200 Kč	38 400 Kč
Výdaje na údržbu	20 720 Kč	15 540 Kč
Parkovné	x	3 000 Kč
Ostatní poplatky	11 440 Kč	8 580 Kč
Celkem	131 360 Kč	82 980 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je jasné, že v případě pana Hory jsou skutečné výdaje značně nižší než paušální výdaje na dopravu. Pro něho to znamená, že je výhodnější použít paušální výdaje na dopravu pro výpočet základu daně z příjmů ze samostatné činnosti.

Rovnoměrné odpisy x zrychlené odpisy

Výpočty odpisů jsou uvedeny v podkapitole „5.3 Odpisy“. Rovnoměrný odpis pro první rok je v plné výši 35 200 Kč a zrychlený 64 000 Kč. V tabulce č. 9 je u skutečných výdajů odpis krácen na 60 % a u paušálních výdajů na dopravu na 80 %.

V předchozí tabulce č. 11 jsem zvolila odpis zrychlený. Z částek je zřejmé, že zrychlený odpis je značně vyšší než odpis rovnoměrný. Jak již název vypovídá, umožňuje rychleji odepsat hodnotu majetku v prvních letech používání. Tímto způsobem odpisování zajistím snížení základu daně v roce 2023 o vyšší částku.

Nevýhodou zrychlených odpisů oproti rovnoměrným může být nižší odpis v následujících letech a tím může nastat vyšší daňová povinnost.

Základ daně

Pro dosažení nejvyšší daňové optimalizace při výpočtu základu daně, jsou pro výpočet daně zvoleny paušální výdaje na dopravu v kombinaci s odpisováním automobilu zrychleným způsobem.

V tabulce č. 12 je přehledně zobrazen postup výpočtu základu daně ze samostatné výdělečné činnosti pana Hory:

Tabulka 12 Výpočet základu daně ze samostatné výdělečné činnosti

Položka	Částka
Celkové příjmy	864 000 Kč
Celkové výdaje daňově uznatelné (bez výdajů na automobil)	344 060 Kč
Paušální výdaje na dopravu	48 000 Kč
Ostatní výdaje na dopravu (výdaje na údržbu, poplatky)	32 160 Kč
Odpis	51 200 Kč
Základ daně	388 580 Kč
Základ daně po zaokrouhlení	388 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

6 Výpočet daňového zatížení subjektu

Kapitola se zaměřuje na výpočet daňového zatížení pana Karla Hory a způsob jak dosáhnout nejnižší daňové povinnosti. Bere se v potaz i optimalizace daně pomocí paušálních výdajů.

Klasický výpočet daně

V předchozí kapitole je vypočten nejvhodnější, tedy nejnižší základ daně, z kterého se dále vypočítá jeho daňová povinnost.

$$\text{základ daně} = 388\,500 \text{ Kč}$$

Sazba daně z příjmů fyzických osob je 15 % pro příjmy do 48násobku průměrné mzdy v roce 2023. Pan Hora nepřesáhl tuto hranici, tudíž je výpočet proveden s touto sazbou.

$$\text{daň před slevami} = 388\,500 \text{ Kč} * 0,15 = 58\,275 \text{ Kč}$$

Pan Hora uplatňuje pro snížení daňové povinnosti základní slevu na poplatníka, která je 30 840 Kč, a daňové zvýhodnění na jedno dítě ve výši 15 204 Kč. Částky jsou uvedeny za rok.

$$\text{daň po slevách} = 58\,275 \text{ Kč} - 30\,840 \text{ Kč} - 15\,204 \text{ Kč} = \mathbf{12\,231 \text{ Kč}}$$

Výpočet daně – Paušální výdaje

Paušální výdaje mohou v určitých případech být výhodnější než přiznání skutečných výdajů. Fotografové patří do kategorie živnostenského podnikání do výše příjmů do 1 200 000 Kč, výdaje je možné uplatnit 60 % z příjmů.

$$\text{paušální výdaje} = 864\,000 \text{ Kč} * 0,6 = 518\,400 \text{ Kč}$$

Při uplatnění paušálních výdajů se základ daně stanoví takto:

$$\text{základ daně} = 864\,000 \text{ Kč} - 518\,400 \text{ Kč} = 345\,600 \text{ Kč}$$

Dále následující výpočet je stejný jako při základu daně u skutečných výdajů:

$$\text{daň před slevami} = 345\,600 \text{ Kč} * 0,15 = 51\,840 \text{ Kč}$$

$$\text{daň po slevách} = 51\,840 \text{ Kč} - 30\,840 \text{ Kč} - 15\,204 \text{ Kč} = \mathbf{5\,796 \text{ Kč}}$$

Po výpočtu základu daně s paušálními výdaji je hned jasné, že základ daně vychází značně méně a že výsledná daňová povinnost pana Hory bude ještě nižší.

Přehledné porovnání výsledků je uvedeno v následující tabulce č. 13, z které je vidět, který způsob výpočtu daně je pro jeho optimalizaci daňové povinnosti ten nejvhodnější.

Tabulka 13 Výpočet daně za rok 2023

Položka	Výpočet daně	Výpočet daně pomocí paušálních výdajů
Základ daně	388 500 Kč	345 600 Kč
Daň před slevami (15%)	58 275 Kč	51 840 Kč
Sleva na poplatníka	30 840 Kč	30 840 Kč
Sleva na 1. dítěte	15 204 Kč	15 204 Kč
Daň po slevách	12 231 Kč	5 796 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

7 Vyhodnocení a doporučení

Při výpočtu daňového zatížení pana Karla Hory, se jeví uplatnění paušálních výdajů jako nejlepší varianta. Ač se u výpočtu základu daně u skutečných výdajů využily nejvhodnější prostředky pro jeho snížení prostřednictvím automobilu, tak se to stále nevyrovnalo paušálním výdajům. Základ daně u paušálních výdajů je výrazně nižší. Vypočtená daň z tohoto základu daně činí 5 796 Kč.

Je důležité mít na paměti, že rozhodnutí, jaký způsob optimalizace daně bude vhodné použít pro daný podnikatelský subjekt je velmi individuální. Každý poplatník se nachází v jiné situaci a je zásadní zohlednit všechny faktory, které mohou základ daně a následně výpočet daňové povinnosti ovlivnit. Různé podnikatelské subjekty mají odlišné příjmy a výdaje a neexistuje jeden univerzální návod na to, jak svoji daňovou povinnost snížit. Je dobré znát všechny možné metody pro daňovou optimalizaci a vyhodnotit dle svých možností, jaká bude pro něho ta nejlepší.

Pan Hora vedl daňovou evidenci a na přechod ze skutečných výdajů na paušální výdaje se nepřipravoval v průběhu minulého roku, jelikož nevěděl, že by mu daňová povinnost mohla vyjít lépe. Je nutné dle zákona o daních z příjmů §23 odst. 8 písm. b, dodanit neuhrazené pohledávky, závazky a také zbylé zásoby, které má k 31. 12. 2022. Dodanění se provede dodatečným daňovým přiznáním.

Doporučení využít paušální výdaje je jak z důvodu nižší daňové povinnosti, tak i z důvodu usnadnění administrativních povinností. Samozřejmě by toto rozhodnutí měl prokonzultovat s odborníkem jako je například daňový poradce nebo zkušený účetní. Ten vyhodnotí jeho momentální situaci a navrhne nejlepší postup daňové optimalizace.

8 Závěr

Bakalářská práce se zabývá vhodnou volbou daňové optimalizace zvoleného subjektu, fyzické osoby neplátce DPH. Abych ji zjistila, provedla jsem analýzu příjmů a výdajů a především se zaměřila na to, jak dosáhnout nejnižší daňové povinnosti prostřednictvím výdajů spojených s používáním automobilu v podnikání.

Ačkoliv se nepodařilo pomocí skutečných výdajů na automobil ani paušálních výdajů na dopravu základ daně dostatečně snížit, tak výsledky ukázaly, že varianta s aplikací paušálních výdajů je vhodná z důvodu efektivity a nižší administrativní náročnosti. Paušální výdaje umožňují jednoduchý a rychlejší výpočet daňové povinnosti daného subjektu. Je to výhodné především pro podnikatele, jejichž skutečné výdaje nepřesahují ty vypočtené paušálem. Opět je důležité zmínit, že se jedná o individuální věc každého podnikatele.

S přicházející modernizací a novými technologiemi ve finanční správě se lehce přichází na případné daňové úniky, než tomu bylo dříve. Komunikace s finančním úřadem se takto usnadnila a snáze se najde chyba například v daňovém přiznání. Formulář pro vyplnění přiznání na chyby ihned upozorní. To podnikatelům výrazně šetří čas.

Závěrem lze říci, že výběr správné metody optimalizace daně výrazně umožňuje snížit daňové zatížení a zlepšuje finanční situaci podnikatele. Práce poskytla přehled variant, lepší pochopení této problematiky a doporučení pro vybraný podnikatelský subjekt, jak se rozhodnout při optimalizaci daňové povinnosti.

9 Summary

The bachelor thesis deals with the tax aspect of the use of a car in the business of a self-employed person, specifically one who is not a value-added tax (VAT) payer. The aim of the thesis is to analyze the tax implications associated with the acquisition, ownership and operation of a car in the context of entrepreneurial activities. Firstly, it focuses mainly on personal income tax of individuals and is oriented towards the specifics of car ownership and its use. Subsequently, it involves the real calculation of cost, depreciation and tax advantages for the selected self-employed person. The thesis concludes with a summary of key findings, including the calculation of personal income tax for the chosen entrepreneur.

9.1 Keywords

car in business, personal income tax, self-employed person, tax optimization

10 Seznam literatury

1. Dušek, J., & Sedláček, J. (2024). *Daňová evidence podnikatelů 2024* (21st ed.). Grada.
2. Hnátek, M. (2023). *Daňové a nedaňové náklady* (6 ed.). ESAP.
3. Macháček, I. (2021). *Fyzické osoby a daň z příjmů* (4 ed.). ASPI.
4. Marková, H. (2024). *Daňové zákony 2024: úplná znění platná k 1. 1. 2024 : včetně všech novel a čísel zákonů k 1. 1. 2024 : s komentáři spoluautorů zákonů* (35. vydání). Grada.
5. Ryneš, P. (2023). *Podvojný účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2023* (23rd ed.). Trizonia.
6. Vančurová, A. & Zidková, H. (2022). *Daňový systém ČR 2022* (16 ed.). 1. VOX.
7. Vlčková, M. (2020). *Základní principy a postupy v účetnictví*. Wolters Kluwer.
8. Vincencová, J. (2021). *Automobil v podnikání* [bakalářská práce, Univerzita Pardubice]. Digitální knihovna Pardubice. <https://dk.upce.cz/>

11 Seznam internetových zdrojů

1. Žmolík, Ch., Strakošová P., Langerová D. (2024, 17. května). *Automobil – pořízení koupí*. <https://www.du.cz/a4m8d>
2. Machala, O. (2021, 24. února). *Automobil v obchodním majetku*. <https://www.du.cz/a4o3y>
3. Janoušek, K. (2024, 26. ledna). *Daň silniční*. <https://www.du.cz/a4o3z>
4. Nigrin, J. (2021, 10. května). *Druhy příjmů fyzických osob*. <https://www.daneproolidi.cz/clanek/druhy-prijmu-fyzicky-ch-osob.htm>
5. ČSOB Pojišťovna. (2023, 3. ledna). *Elektronická dálniční známka 2024: Kde ji koupit a jak funguje?* <https://www.csobpoj.cz/blog/elektronicka-dalnicni-znamka-2021-kde-ji-koupit-a-jak-funguje>
6. Finanční správa. (n. d.). *Kapitálové příjmy*. <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/kapitalove-prijmy>
7. Nigrin, J. (2020, 25. dubna). *Nájem nemovité věci*. <https://www.daneproolidi.cz/clanek/najem-nemovitych-veci-2020.htm>
8. Machala, O. (2017, 25. července). *Paušální výdaj na dopravu*. <https://www.du.cz/a4o3x>
9. Macháček, I. (2024, 28. února). *Odepisování a finanční leasing vozidla kategorie M1*. <https://www.daneproolidi.cz/clanek/odpisovani-a-financni-leasing-vozidla-kategorie-m1.htm>

10. Macháček, I. (2024, 6. června). *Paušální režim a paušální daň OSVČ v roce 2024*. <https://www.daneprolidi.cz/clanek/pausalni-rezim-a-pausalni-dan-osvc-v-roce-2024.htm>
11. Macháček, I. (2024, 3. května). *Použití osobního automobilu podnikatele na pracovní cestu*. <https://www.daneprolidi.cz/clanek/pouziti-osobniho-automobilu-podnikatele-na-pracovni-cestu-2.htm>
12. Portál veřejné správy (c2024). *Pravidelná technická prohlídka silničního vozidla a měření emisí*. <https://pruvodce.gov.cz/porizeni-vozidla/technicka-prohlidka>
13. Macháček, I. (2023, 5. června). *Zdanění (osvobození) příjmů z prodeje osobního automobilu*. <https://www.daneprolidi.cz/clanek/zdaneni-osvobozeni-prijmu-z-prodeje-osobniho-automobilu-2.htm>

12 Seznam tabulek

Tabulka 1 Paušální výdaje vyjádřené procentem z příjmů v roce 2023	8
Tabulka 2 Sazby při rovnoměrném odpisování	26
Tabulka 3 Koeficienty pro zrychlené odpisování	27
Tabulka 4 Schéma výpočtu základu daně	27
Tabulka 5 Schéma výpočtu daně	28
Tabulka 6 Příjmy a výdaje za rok 2023 - Karel Hora	30
Tabulka 7 První rok odpisování rovnoměrným způsobem	35
Tabulka 8 První rok odpisování zrychlených odpisů	36
Tabulka 9 Přehled poplatků 2023	38
Tabulka 10 Krácené ostatní výdaje u paušálních výdajů na dopravu	38
Tabulka 11 Porovnání paušálních výdajů na dopravu a skutečných výdajů	39
Tabulka 12 Výpočet základu daně ze samostatné výdělečné činnosti	40
Tabulka 13 Výpočet daně za rok 2023	42

13 Seznam rovnic

(1) Výpočet kilometrů ujetých v rámci podnikatelské činnosti	25
(2) Výpočet vynaložených výdajů na PHM v rámci podnikatelské činnosti	25
(3) Výpočet krácených výdajů u pašálu na dopravu	25
(4) Vzorec rovnoměrné odpisování	26
(5) Vzorec 1. rok zrychlené odpisování	26
(6) Vzorec další roky zrychlené odpisování	27
(7) Výpočet paušálních výdajů	28
(8) Výpočet základu daně u paušálních výdajů	28